

Sarphati[®]

ARBEIDSBEMIDDELING DEEL 1

voor consulent commerciële arbeidsbemiddeling

profieldeel | leerwerkboek | vakkennis | 1e druk

ESS-examens:

proeve van bekwaamheid P2-K1/K2 of theorie-examen Commercieel: arbeidsbemiddeling

SPL-examens:

praktijkexamens P2-K1/K2, kennisexamen KE2 Commerciële arbeidsbemiddeling

COLOFON

Boom Beroepsonderwijs
info@boomberoepsonderwijs.nl
www.boomberoepsonderwijs.nl

Auteur: Djoke Rispens
Eindredactie: Saskia Sjollema
Hoofdredactie: Kees Benschop

Titel: Arbeidsbemiddeling deel 1

ISBN: 978 90 3726 456 2

1e druk/1e oplage

© Boom Beroepsonderwijs 2024 | Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Auteursrecht ten aanzien van tekst- en datamining en machinelearning is nadrukkelijk voorbehouden.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van een (of meer) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom Beroepsonderwijs, te vinden op www.boomberoepsonderwijs.nl.

INHOUD

Inleiding	5
Kerntaak en werkprocessen	6
Hoofdstuk 1 De arbeidsmarkt	7
1.1 Arbeidsmarkt	8
1.2 Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt	11
1.3 Conjunctuur	15
1.4 Flexibilisering en AI	17
1.5 Werkgevers en werknemers	21
1.6 De overheid en de arbeidsmarkt	25
1.7 Samenvatting	28
1.8 Begrippen	32
Hoofdstuk 2 Werkgever	33
2.1 Organisatiekunde	34
2.2 Organigram	37
2.3 Organisatiestructuur	40
2.4 Taak van de werkgever: identificatie	48
2.5 Taak van de werkgever: veiligheid	51
2.6 Samenvatting	56
2.7 Begrippen	58
Hoofdstuk 3 Arbeidsovereenkomsten	61
3.1 Arbeidsovereenkomsten	62
3.2 Oproepovereenkomsten	67
3.3 Fasensysteem en opvolgend werkgeverschap	70
3.4 Loon	74
3.5 Proeftijd en opzegtermijn	78
3.6 Einde arbeidsovereenkomst	81
3.7 Samenvatting	86
3.8 Begrippen	90
Hoofdstuk 4 Wetten	93
4.1 Arbeidstijdenwet	94
4.2 Wet verbetering poortwachter	97
4.3 Zwangerschap en verlof (WAZO)	101
4.4 Wet arbeid vreemdelingen	105
4.5 Wet allocatie arbeidskrachten intermediairs (WAADI)	110
4.6 Wet Ketenaansprakelijkheid (WKA)	115
4.7 Samenvatting	117
4.8 Begrippen	122

Hoofdstuk 5	Sociale zekerheid	125
5.1	Sociale zekerheid	126
5.2	Werkloosheidswet	131
5.3	Regels WW-uitkering en werken	136
5.4	Ziekte en arbeidsongeschiktheid	139
5.5	Participatiewet	143
5.6	Samenvatting	149
5.7	Begrippen	154
Hoofdstuk 6	Cao, werknemers- en werkgeversorganisaties	157
6.1	Werknemers- en werkgeversorganisaties	158
6.2	Cao: collectieve arbeidsovereenkomst	161
6.3	Uitzendbeding en uitsluiting loondoorbetalingsverplichting	165
6.4	Beloning	169
6.5	Verlof	174
6.6	Samenvatting	179
6.7	Begrippen	182
	Beeldverantwoording	183
	Index	184

INLEIDING

Digitale leeromgeving

Soms wordt er verwezen naar bijvoorbeeld filmpjes, formulieren of een website. Deze staan allemaal in de digitale leeromgeving. Je herkent de verwijzing aan het icoontje in de vorm van een wereldbol. In de digitale leeromgeving vind je ook Actieopdrachten en Test je kennis-vragen. Bovendien zijn hier beroepstaken van Opdrachtgestuurd Onderwijs (OgO) te vinden. Daarmee kun je je optimaal voorbereiden op de beroepspraktijk. Alles is te vinden via digitaal.boomonderwijs.nl/beroepsonderwijs.

Voordat je de digitale leeromgeving kunt gebruiken, moet je je licentie activeren.

- Overleg met je docent welk type account je gebruikt.
- Ga naar www.boomberoepsonderwijs.nl/licentie.
- Bekijk de instructiefilm of lees het stappenplan.
- Volg de stappen.

Daarna kun je aan de slag!

Samen met de digitale leeromgeving vormt dit boek een inleiding op het werkveld van de consulent commerciële arbeidsbemiddeling. Je doet de benodigde verdiepende kennis op over wet- en regelgeving in de uitzendbranche. Dit heb je nodig om straks je werk goed te kunnen doen. Je leert ook hoe arbeid steeds verandert en wat dit betekent voor jouw werkveld.

In het eerste hoofdstuk leer je wat de arbeidsmarkt is en hoe de arbeidsmarkt steeds in beweging is. In hoofdstuk 2 leer je hoe je de weg vindt binnen de organisaties die jouw opdrachtgevers zijn. Daardoor kun jij snel en doelgericht contact leggen met de opdrachtgevers en zo werk vinden voor de uitzendkrachten die bij jouw uitzendbureau staan ingeschreven.

In hoofdstuk 3, 4 en 5 doe je kennis op over de wetten rond arbeid en sociale zekerheid. Taaie kost, maar noodzakelijk om straks je uitzendkracht en de opdrachtgever goed te kunnen informeren en begeleiden. Door de wetten te kennen, voorkom je fouten die grote gevolgen kunnen hebben voor je uitzendkrachten of opdrachtgevers.

In hoofdstuk 6 leer je wat een cao is, wie betrokken zijn bij de ontwikkeling van de cao en wat de cao betekent voor jouw uitzendkrachten. Je gaat aan de slag door vragen van uitzendkrachten te beantwoorden aan de hand van de cao voor uitzendkrachten.

KERNTAAK EN WERKPROCESSEN

In Arbeidsbemiddeling deel 1 komen de volgende kerntaak en werkprocessen aan de orde:

P2-K1 Werft, matcht en begeleidt kandidaten

Werkprocessen bij kerntaak P2-K1:

- **P2-K1-W1** Werft kandidaten
- **P2-K1-W3** Begeleidt kandidaten in een sollicitatieprocedure
- **P2-K1-W4** Informeert en adviseert flexwerkers en opdrachtgevers
- **P2-K1-W5** Verricht administratieve werkzaamheden.

In dit boek komen ook onderwerpen aan de orde die kerntaak- en werkprocesoverstijgend zijn.

Vraag naar arbeid:
bedrijven

Aanbod van arbeid:
alle mensen die een baan zoeken

HOOFDSTUK 1

DE ARBEIDSMARKT

Als consulent commerciële arbeidsbemiddeling sta je letterlijk en figuurlijk midden in de arbeidsmarkt. Het is daarom belangrijk dat je weet wat de arbeidsmarkt is. Wat is de geschiedenis, wat gebeurt er nu en wat brengt de toekomst? Welke partijen vind je op de arbeidsmarkt en wat is hun rol?

De arbeidsmarkt is altijd in beweging. Dat komt doordat de arbeidsmarkt verandert onder invloed van uitvindingen, gebeurtenissen in de wereld, de economie en politieke keuzes. Als consulent hoor je deze bewegingen te herkennen. Met deze kennis heb je namelijk inzicht in wat er in de toekomst kan gebeuren. Je kunt dan op tijd inspelen op wat er misschien komen gaat. Daarnaast heb je kennis nodig over de verschillende partijen die zich op de arbeidsmarkt bevinden. Want ook die hebben invloed op de bewegingen op de arbeidsmarkt.

Leerdoelen

- Je kunt het begrip arbeidsmarkt uitleggen.
- Je kunt benoemen welke partijen onderdeel zijn van de arbeidsmarkt.
- Je kunt in grote lijnen de ontwikkelingen vanaf 1870 op de arbeidsmarkt benoemen.
- Je kunt de begrippen hoog- en laagconjunctuur uitleggen.
- Je kunt de huidige situatie op de arbeidsmarkt benoemen.
- Je kunt de verschillende vormen van werkgeverschap benoemen.
- Je hebt inzicht in de invloed van de overheid op de arbeidsmarkt.

Opdracht 1 Openingsopdracht bij dit hoofdstuk

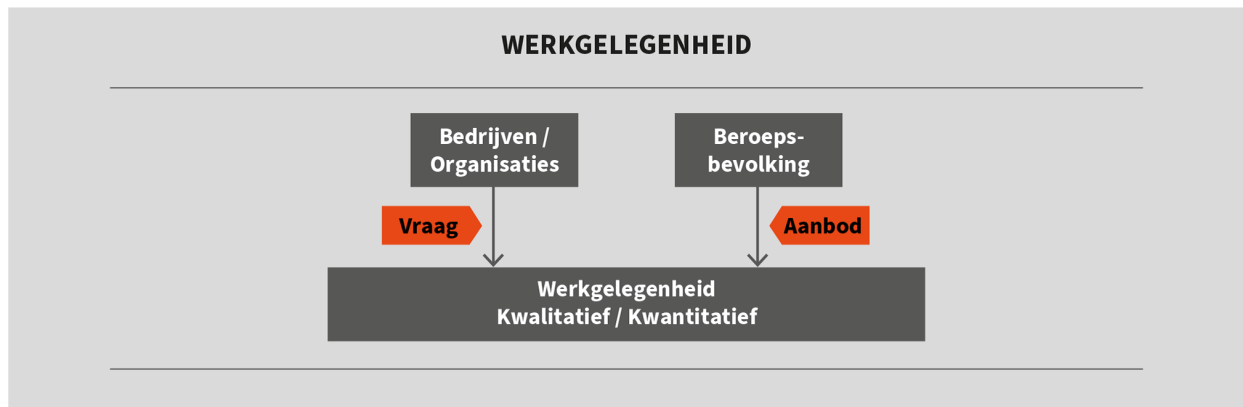
Bekijk het filmpje.

Als je de opleiding hebt afgerond, kun je gaan werken. Dan ga je zelf de arbeidsmarkt op. Stel je voor dat je nu klaar zou zijn met de opleiding.

1. Is er op dit moment vraag naar consultants commerciële arbeidsbemiddeling?
2. Is er in het algemeen veel of weinig vraag naar arbeidskrachten in de regio waar jij woont?

1.1 Arbeidsmarkt

De **arbeidsmarkt** is geen fysieke plek waar werkzoekenden en bedrijven bij elkaar komen. De arbeidsmarkt is een **abstracte markt**. Dat is het geheel van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. De economie, politiek, **demografie** en vakbonden zijn allemaal van invloed op de arbeidsmarkt. Demografie is het aantal mensen, de structuur en de spreiding van de bevolking.

Bedrijven en organisaties

De groep die de vraag naar arbeid stelt, bestaat uit de bedrijven en organisaties die werknemers nodig hebben om hun producten te maken of hun diensten te leveren. Op de arbeidsmarkt komt de vraag naar arbeid dus van de bedrijven en organisaties: 'Wie wil bij mij werken?' Dit zijn de werkgevers.

Beroepsbevolking

De beroepsbevolking biedt haar arbeid aan. 'Ik wil wel bij jullie werken'. De beroepsbevolking bestaat uit de personen tussen 15 jaar en 75 jaar. Van deze personen is de verwachting dat ze door te werken in hun eigen inkomen kunnen voorzien. De beroepsbevolking kun je opsplitsen in mensen die werken en mensen zonder werk. In Nederland behoorden in het tweede kwartaal van 2023 9,7 miljoen mensen tot de werkzame beroepsbevolking. In dit kwartaal waren 350.000 personen van de beroepsbevolking werkloos.

Werkgelegenheid

De vraag van de werkgevers ten opzichte van het aanbod van de beroepsbevolking bepaalt de werkgelegenheid. Als er veel vraag is naar arbeidskrachten, is er een hoge werkgelegenheid en een krappe arbeidsmarkt. Een krappe arbeidsmarkt is in het voordeel van de werkzoekenden, want zij kunnen vaak hogere lonen of betere voorwaarden vragen. De werkgever kan immers moeilijk aan werknemers komen. Als er veel werkzoekenden zijn en weinig vacatures, heet dat een ruime arbeidsmarkt. Een ruime arbeidsmarkt is nadelig voor werkzoekenden. Zij kunnen dan minder eisen stellen, want de bedrijven kunnen kiezen uit veel sollicitanten.

Krappe arbeidsmarkt

Khalid (24 jaar) heeft net zijn hbo-opleiding ICT afgerond. Hij zoekt werk. Op internet ziet hij tien gelijkwaardige vacatures staan. Hij heeft daardoor een keuze. Vier bedrijven willen hem graag aannemen. Deze bedrijven zullen Khalid een goed voorstel doen wat loon en voorwaarden betreft, om hem over te halen bij hen te komen werken. De bedrijven zijn al blij dat er een sollicitant is.

Ruime arbeidsmarkt

Khalid heeft vijf jaar bij het bedrijf gewerkt waar hij op zijn 24e is begonnen met werken. Nu gaat het economisch slechter en het bedrijf gaat failliet. Khalid moet op zoek naar een nieuwe werkgever, maar hij merkt dat er nauwelijks ICT'ers worden gevraagd. Hij merkt dat er wel twintig sollicitanten zijn als er een baan vrijkomt. Daarom is Khalid al blij dat hij een tijdelijke baan met lager loon kan krijgen. Als hij meer loon vraagt, kiest het bedrijf voor een andere sollicitant. De bedrijven hebben nu ruime keuze uit veel sollicitanten.

Kwantitatieve verhouding tussen vraag en aanbod

Bij de arbeidsmarkt kijk je cijfermatig naar de verhouding tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt: de **kwantitatieve verhouding**. Dus hoeveel vacatures staan open ten opzichte van het aantal werkzoekenden.

Kwalitatieve verhouding tussen vraag en aanbod

Op de arbeidsmarkt gaat het echter niet alleen om de kwantitatieve verhouding tussen vraag en aanbod. Het gaat ook om de **kwalitatieve verhouding**. Dat laatste heeft te maken met waar de vraag vanuit het bedrijfsleven ligt en in hoeverre er beschikbare arbeidskrachten zijn die in deze vraag kunnen voorzien.

Kwalitatieve verhouding is scheef

Er zijn veel werkzoekenden op de arbeidsmarkt, maar in de afgelopen jaren kozen veel jongeren voor opleidingen in de sector van de zakelijke dienstverlening. Er is op dit moment echter weinig vraag naar werknemers in de zakelijke dienstverlening. In de zorgsector is wel veel vraag naar arbeidskrachten. Maar er zijn weinig jongeren die een opleiding in de zorg hebben gevolgd. Er zijn dus genoeg jongeren die een baan zoeken (kwantitatief), maar er zijn te weinig goed opgeleide jongeren die geschikt zijn voor de beschikbare banen (kwalitatief).